

KONUT

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde 51 bin 602 konut satıldı.

Toplam konut satışlarının %19,6'sının gerçekleştiği İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde 51 bin 602 konut satıldı. Konut satışlarının %71,8'i ikinci el satışlarında, %28,2'si ise sıfır konut satışlarında gerçekleşti. Bu dönemde toplam konut satışlarında 2020 yılının ilk çeyreğine göre %19,1 azalma gerçekleşirken ikinci el konut satışlarında %14,7, ilk el konut satışlarındaki azalış ise %28,4 oranında gerçekleşti. İkinci el konut satışlarında İstanbul'un payı %20,3 olurken ilk el konut satışlarındaki payı %18,1 oldu.

Dönem	Toplam Satışlar		İkinci El Konut Satışları		İlk El Konut Satışları	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2021 *	51.602	263.050	37.029	182.680	14.573	80.370
2020 *	63.759	341.038	43.395	233.606	20.364	107.432
2019 *	47.057	256.433	26.220	148.574	20.837	107.859

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde 10 bin 155 konut ipotekli olarak satıldı.

2020 yılının ilk çeyreğinde toplam konut satışlarının %37,2'si ipotekli olarak gerçekleşirken 2021 yılının aynı döneminde ipotekli konut satışının payı %19,7'ye geriledi. Bu dönemde ikinci el ipotekli konut satışı %52,1 azalırken sıfır ipotekli konut satışı %68 azaldı.

Dönem	Toplam İpotekli Satışlar		İkinci El İpotekli Satışlar		Sıfır İpotekli Satışlar	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2021 *	10.155	47.216	7.711	34.072	2.444	13.144
2020 *	23.739	129.299	16.100	86.053	7.639	43.246
2019 *	6.401	38.189	3.428	21.795	2.973	16.394

Yabancılara yapılan satışların %50,8'i İstanbul'da gerçekleşti.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'da yabancılara 5 bin konut satıldı. Türkiye'deki toplam konut satışlarının %19,6'sı İstanbul'da gerçekleşirken yabancılara yapılan toplam konut satışlarının %50,8'i İstanbul'da gerçekleşti. Bu dönemde konut satışları 2020 yılının aynı dönemine göre %6,5 azalırken 2019 yılının aynı dönemine göre %16,3 arttı.

İstanbul'da Şubat ayında konut fiyatları bir önceki yıla göre %28 arttı.

İstanbul'da 2021 Şubat itibarıyla bakıldığında sıfır konut fiyatları bir önceki yılın aynı dönemine göre %29 artarken ikinci el konut fiyatları %28 arttı. Aynı dönemde Türkiye genelinde ise sıfır konut fiyatları bir önceki yıla göre %32 artarken ikinci el konut fiyatları %31 arttı.

2021 yılının ilk çeyreğinde Esenler'de konut satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre %37,7 azaldı.

İlçelere Göre Konut Satışları

İlçe	2021 *	2020 *	Fark %
Arnavutköy	886	980	-9,6
Ataşehir	1.239	1.566	-20,9
Avcılar	1.366	1.695	-19,4
Bağcılar	1.200	1.429	-16,0
Bahçelievler	1.717	1.925	-10,8
Bakırköy	1.061	1.007	5,4
Başakşehir	2.307	3.146	-26,7
Bayrampaşa	593	711	-16,6
Beşiktaş	534	619	-13,7
Beykoz	129	101	27,7
Beylikdüzü	2.582	3.270	-21,0
Beyoğlu	549	603	-9,0
Büyükkçekmece	1.480	1.430	3,5
Çekmeköy	1.513	1.772	-14,6
Esenler	478	767	-37,7
Esenyurt	7.348	9.249	-20,6
Eyüpsultan	1.023	1.447	-29,3
Fatih	900	995	-9,5
Gaziosmanpaşa	1.098	1.627	-32,5
Güngören	569	629	-9,5
Kadıköy	2.192	2.683	-18,3
Kâğıthane	1.411	1.756	-19,6
Kartal	1.895	2.355	-19,5
Küçükçekmece	1.443	1.807	-20,1
Maltepe	1.448	1.967	-26,4
Pendik	2.463	3.002	-18,0
Sancaktepe	1.927	2.792	-31,0
Sarıyer	653	747	-12,6
Silivri	968	1.057	-8,4
Şişli	933	949	-1,7
Sultanbeyli	727	796	-8,7
Sultangazi	1.216	1.801	-32,5
Tuzla	1.149	1.567	-26,7
Ümraniye	1.937	2.836	-31,7
Üsküdar	1.186	1.168	1,5
Zeytinburnu	910	807	12,8

*1. Çeyrek

DIŞ TİCARET

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde dış ticaret hacmi 57 milyar dolara yükseldi.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'da bir önceki yılın aynı dönemine göre hem ithalat hem de ihracatta artış gerçekleşti. İthalat %9 artarak 33.1 milyar dolara, ihracat ise %15.6 artarak 23.9 milyar dolara yükseldi. İstanbul'da gerçekleşen ithalatın toplam ithalat içindeki payı %54.3 olurken ihracatın payı %47.7 oldu. Mart ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre ithalat %19.9, ihracat %37.2 arttı. İhracat bu seviyesi ile son 10 yılın en yüksek değerini yakaladı.

	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	2019 1. Çeyrek
İhracat	23.863.050.365	20.651.552.657	21.755.698.320
İthalat	33.141.107.804	30.408.661.933	25.263.477.750
Dış Ticaret Hacmi	57.004.158.169	51.060.214.590	47.019.176.070
Dış Ticaret Açığı	-9.278.057.439	-9.757.109.276	-3.507.779.430

* Dolar

2021 yılının ilk çeyreğinde Arap ülkelerinden yapılan ithalat %23,3 azaldı.

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde ithalatın %38,9'u Avrupa Birliği (12.88 milyar dolar), %7,2'si Arap ülkelerinden (2,39 milyar dolar) yapıldı. Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre %19,6 artarken Arap ülkelerinden yapılan ithalat %23,3 azaldı. İthalatın en fazla yapıldığı beş ülke ise sırasıyla Çin, Almanya, Rusya Federasyonu, Fransa ve ABD oldu.

Toplam İthalat	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek
Çin	4.697.312.421	3.280.398.675
Almanya	3.327.417.211	3.094.142.544
Rusya Federasyonu	2.319.654.644	1.934.041.792
Fransa	1.639.061.129	1.160.968.399
ABD	1.449.577.804	2.528.960.152

2021 yılının ilk çeyreğinde ihracatın %43,7'si Avrupa Birliği, %16,4'ü Arap ülkelerine gerçekleşti.

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde ihracatın %43,7'si Avrupa Birliği'ne (10,42 milyar dolar), %16,4'ü Arap ülkelerine (3,9 milyar dolar) gerçekleşti. İhracatın en fazla yapıldığı beş ülke ise sırasıyla Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, ABD ve İtalya oldu. Bir önceki yılın aynı dönemine göre bakıldığında Almanya'ya yapılan ihracat %12,3, Birleşik Krallık'a yapılan ihracat %3,1, Fransa'ya yapılan ihracat %32,6, ABD'ye yapılan ihracat %40,9 ve İtalya'ya yapılan ihracat %27,8 arttı.

Toplam İhracat	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek
Almanya	2.126.289.621	1.893.192.889
Birleşik Krallık	1.585.089.799	1.537.838.195
Fransa	1.321.341.372	996.283.317
ABD	1.220.685.604	866.617.908
İtalya	1.194.376.423	934.875.979

Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında gerçekleşen ithalatta bir önceki yılın aynı dönemine göre %38,5 artış gerçekleşti.

2021 yılının ilk çeyreğinde ithalatın %18'i ana metal sanayide, %14'ü kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında, %12'si ise motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında, %9'u bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Ana metal sanayide gerçekleşen ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre %9 azalırken kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında %18,9, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında %38,5, elektronik ve optik ürünlerin imalatında ise %39,2 artış gerçekleşti.

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde elektrikli teçhizat imalatında gerçekleşen ihracat %29,9 arttı.

2021 yılının ilk çeyreğinde ihracatın %15'i motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında, %14'ü giyim eşyaları imalatında, %11'i ana metal sanayide, %9'u elektrikli teçhizat imalatında gerçekleşti. Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında gerçekleşen ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %12,7, giyim eşyaları imalatı %8,2, ana metal sanayi %11,6, elektrikli teçhizat imalatı %29,9 arttı.

Metodoloji: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Ticaret Bakanlığı verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Bütünde kullanılan dış ticaret istatistikleri Genel Ticaret Sistemi temel alınarak hazırlanmıştır. Periyodik olarak yayınlanan bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'a gelen yabancı turist sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %47,7 azaldı.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'a gelen turist sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %47,7 azalarak 1 milyon 231 bin olurken Türkiye genelinde oranı %53,9 azalarak 1 milyon 953 bine geriledi. 2020 yılının ilk çeyreğinde Türkiye'ye gelen toplam turistin %55,5'i İstanbul'a gelmişken 2021 yılının aynı döneminde bu oran %63'e yükseldi. İstanbul'a gelen turistin %99,4'ü havayolu ile gelirken bu ziyaretçilerin %74'ü İstanbul Havalimanı, %25,8'i Sabiha Gökçen Havalimanı ile geldi

Dönem	İstanbul (kişi)	Türkiye (kişi)	İstanbul'un Payı (%)
2021 1. Çeyrek	1.231.346	1.953.086	63,0
2020 1. Çeyrek	2.353.286	4.238.644	55,5
2019 1. Çeyrek	3.069.229	5.442.092	56,4

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'a gelen yabancı turistin %15,3'ü Rusya Federasyonu'ndan geldi.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'a en çok turistin geldiği ülke 188 bin kişi ile Rusya Federasyonu oldu. Rusya Federasyonu'nu sırasıyla 118 bin kişi ile İran, 116 bin kişi ile Almanya, 72 bin kişi ile Ukrayna ve 45 bin ile Irak takip etti. 2020 yılının aynı dönemine göre Rusya Federasyonu'ndan gelen turist sayısı %25, İran'dan gelen turist sayısı %59, Ukrayna'dan gelen turist sayısı %226 artarken Almanya'dan gelen turist sayısı %46, Irak'tan gelen turist sayısı ise %45 azaldı.

İstanbul'da 2021 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre konaklama tesislerine gelen yerli turist sayısı %30,2, yabancı turist sayısı ise %39,2 azaldı.

2021 yılının ilk çeyreğinde İstanbul'da konaklama tesislerine gelen yerli turist sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,2, yabancı turist sayısı ise %39,2 azaldı. İlk çeyrekte İstanbul'da konaklayan yabancı turistin payı %54,2 oldu. Konaklama tesislerinde toplam geceleme süresine bakıldığında ise 2021 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam geceleme süresi %37 azaldı.

Dönem	Tesise Geliş Sayısı	Tesislerde Geceleme Süresi
2021 1. Çeyrek	1.748.187	3.749.271
2020 1. Çeyrek	2.704.174	5.955.853
2019 1. Çeyrek	3.086.881	6.881.459

İstanbul'da Mart 2021'de konaklama tesisi doluluk oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre artarak %33,3'e yükseldi.

İstanbul'da Mart 2020'de ortalama konaklama tesisleri doluluk oranı %24,4 iken 2021 yılının aynı döneminde doluluk oranı %33,3'e yükseldi. Mart 2021'de konaklama tesisi doluluğunun %21,8'ini yabancı, %11,5'ini ise yerli ziyaretçiler oluşturdu.

Konaklama Tesisleri Doluluk Oranı (%)			
Dönem	Yabancı	Yerli	Toplam
Mart 2021	21,8	11,5	33,3
Mart 2020	14,4	10,0	24,4
Mart 2019	43,4	16,7	60,0

2021 yılının ilk dört ayında İstanbul'a havayolu ile gelen-giden yolcu sayısı 13 milyonu aştı.

2021 yılının ilk dört ayında Türkiye'deki toplam uçuşların %44,7'si İstanbul'da gerçekleşti. İstanbul'da gerçekleşen bu uçuşların %40,4'ünü iç hat, %59,6'sını ise dış hat uçuşları oluşturdu. Bu dönemde İstanbul'a havayolu ile gelen-giden yolcu sayısı 13 milyona ulaşırken Türkiye'deki tüm uçuşlarda gelen-giden yolcu sayısı ise 23 milyona ulaştı. İstanbul'a gelen-giden yolcuların %44,8'ini iç hat, %55,2'sini ise dış hat yolcuları oluşturdu.

Metodoloji: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Devlet Hava Meydanları verileri derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

2021 Mart sonu itibariyle bireysel kredi kartı harcamaları bir önceki yıla göre İstanbul'da %55,9, Türkiye genelinde ise %35,6 arttı.

Türkiye'deki toplam bireysel kredi kartı harcamalarının %33,6'sının gerçekleştiği İstanbul'da 2021 Mart sonunda bir önceki yılın aynı dönemine göre harcamalar %55,9 artarak 52 milyar liraya ulaştı. Aynı dönemde Türkiye'deki toplam bireysel kredi kartı harcamaları ise %35,6 artarak 155 milyar lirayı geçti.

Bireysel Kredi Kartı (Bin Lira)			
Dönem	İstanbul	Türkiye	İstanbul'un Payı (%)
Mart 2021	52.083.485	155.106.059	33,6
Aralık 2020	47.919.012	144.730.590	33,1
Eylül 2020	44.796.581	133.986.091	33,4
Haziran 2020	38.243.132	114.831.291	33,3
Mart 2020	33.398.590	114.408.737	29,2

İstanbul'da 2021 Mart sonu itibariyle kredi kullanımı %29,8 arttı.

İstanbul'da 2021 yılı Mart ayı itibariyle kredi kullanımı bir önceki yılın aynı dönemine göre %29,8 arttı. İstanbul'da kişi başına düşen nakdi kredi miktarı bir önceki yıla göre %30,3 artarak 95 bin 775 liraya yükseldi. Türkiye'deki nakdi kredilerin %39,2'sinin kullanıldığı İstanbul, kişi başına düşen nakdi kredinin en yüksek olduğu il olurken İstanbul'u sırasıyla Ankara, Denizli, Antalya ve Kocaeli takip etti.

Mart 2021 itibariyle takipteki alacakların %44'ü İstanbul'da gerçekleşti.

Mart 2020 itibariyle tahsil edilemeyip takibe düşen kredilerin %40,5'i İstanbul'da iken Mart 2021 itibariyle bu oran %44'e yükseldi. Bu dönemde İstanbul'da, takipteki alacaklar bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,3 artarken Türkiye genelinde %1,3 azaldı. İstanbul'da kişi başına düşen ortalama takipteki alacak Mart 2021'de 4 bin 259 olurken Türkiye genelinde bin 763 lira oldu.

Krediler (Bin Lira) - İstanbul				
Dönem	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar (%)	* Takipteki Alacaklar/ Nakdi Krediler
Mart 2021	1.546.768.549	1.480.912.341	65.856.208	4,4
Aralık 2020	1.468.721.859	1.401.732.023	66.989.836	4,8
Eylül 2020	1.449.240.958	1.386.052.898	63.188.060	4,6
Haziran 2020	1.330.675.941	1.268.839.495	61.836.446	4,9
Mart 2020	1.202.302.690	1.140.923.157	61.379.533	5,4

* Takipteki Alacaklar/ Nakdi Krediler

İstanbul'da tasarruf mevduatı miktarı Mart 2021'de bir önceki yılın aynı dönemine göre %29,3, altın mevduatı ise %73,1 arttı.

2020 Mart sonu itibariyle 660 milyar lira olan tasarruf mevduatı, 2021 yılının aynı döneminde %29,3 artarak 852 milyar lirayı geçti. İstanbul'da kişi başına düşen tasarruf mevduatı miktarı Mart 2021'de %29,7 artarak 55 bin 162 liraya ulaşırken kişi başına düşen toplam mevduat ise 100 bin 151 liraya ulaştı. Türkiye genelinde ise kişi başına düşen tasarruf mevduatı miktarı İstanbul'un gerisinde kalarak 24 bin 508 lira oldu. Toplam altın mevduatında ise bir önceki yılın aynı döneminde 117 ton altın karşılığı mevduat mevcutken, 2021 Mart sonu itibariyle bankalarda tutulan değer 203 ton altına yükseldi.

İstanbul'da kullanılan taşıt kredileri bir önceki yılın aynı dönemine göre %92 arttı.

Mart 2021'de bir önceki yılın aynı dönemine göre İstanbul'da kullanılan taşıt kredisi %92, ihtiyaç kredisi %38,2, konut kredisi ise %31,5 arttı. İstanbul'da kullanılan kredilerin %51,2'sini ihtiyaç kredileri, %46,1'ini konut kredileri ve %2,7'sini taşıt kredileri oluşturdu. Türkiye genelinde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre taşıt kredisi kullanımı %91,6, ihtiyaç kredisi kullanımı %37,4, konut kredisi kullanımı ise %31,1 arttı.

Dönem	Taşıt Kredisi	Konut Kredisi	İhtiyaçlar Kredileri
Mart 2021	4.791.221	80.329.853	89.364.925
Aralık 2020	4.189.870	80.450.767	85.275.130
Eylül 2020	3.612.831	79.653.220	82.322.753
Haziran 2020	2.860.642	65.682.213	74.210.555
Mart 2020	2.495.294	61.064.236	64.665.869

İnşaat sektöründe kullanılan kredilerin %51,2'si İstanbul'da gerçekleşti.

Mart 2021 itibariyle inşaat sektöründe kullanılan kredilerin %51,2'si, toptan ticaret ve komisyonculuk sektöründe kullanılan kredilerin %46,9'u, turizm sektöründe kullanılan kredilerin ise %32,9'u İstanbul'da gerçekleşti. İstanbul'da sektörler açısından kullanılan krediler bir önceki yılın aynı dönemine göre gıda, meşrubat ve tütün alanında %32,9, turizm alanında %32,9, toptan ticaret ve komisyonculuk alanında %28,1, inşaat alanında %26 ve tekstil ve tekstil ürünleri alanında %20,4 arttı.

Metodoloji: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Türkiye Bankalar Birliği (TBB) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası veri sisteminde yayınlanan veriler doğrultusunda gram altın ortalama alış fiyatı Mart 2020 itibariyle 330 lira, Mart 2021 itibariyle 423 lira olarak ele alınmıştır.

ULAŞIM

2020-2021 yılı ilk çeyrek karşılaştırmasında, toplu taşıma yolculuk sayısında %44'lük azalış oldu.

2020 yılının ilk iki ayında ülkemizde COVID-19 tedbirleri henüz başlamamışken normal seyrini sürdüren toplu ulaşım yolculuk sayıları, Mart ayının ortasından itibaren alınan tedbirlerle önemli bir düşüş gösterdi. 2021 yılının başlarında öğretim kurumları uzaktan eğitime devam ederken 2021 Mart ayında okulların açılması ve kontrollü olarak COVID-19 tedbirlerinin kaldırılması ile toplu ulaşım sayıları geçen yılın Mart ayı ile benzer sayıya ulaştı.

2021 yılı ilk çeyreğinde hafta sonu toplu ulaşım sayıları düşük seyir gösterdi.

2021 yılı ilk çeyreğinde hafta sonu toplu ulaşım yolculuk sayıları, COVID-19 tedbirleri kapsamında uygulanan hafta sonu sokağa çıkma yasaklarının etkisiyle hafta içi yolculuk sayılarına göre önemli oranda düşüş gösterdi.

İlk çeyrekler karşılaştırıldığında ulaşım tipine göre en büyük düşüş deniz ulaşımında gerçekleşti.

İki yılın ilk çeyrekleri karşılaştırıldığında hafta içi yolculuklar %35,4 azalırken hafta sonunda bu değişim %73,8'e yükseldiği görüldü. Hafta içi yolcu sayısı en az düşen ulaşım tipi Marmaray olurken, hafta sonunda en az değişim belediye otobüslerinde görüldü. Deniz ulaşımı ise hafta içinde de hafta sonunda da en büyük azalışı gösteren ulaşım tipi oldu.

Tarih	2021	2020	Değişim (%)
Ocak	78.605.053	196.223.561	-59,9%
Şubat	85.173.908	193.050.946	-55,9%
Mart	123.312.439	123.466.885	-0,1%
Genel Toplam	287.091.400	512.741.392	-44,0%

Aylara Göre Toplam Yolculuk

Aylar	Hafta İçi-Hafta Sonu	Toplam Yolculuk Sayısı	Ortalama Yolculuk Sayısı (Gün)	Gün Sayısı
Ocak 2021	Hafta İçi	73.017.418	3.477.020	21
	Hafta Sonu	5.587.635	558.764	10
Şubat 2021	Hafta İçi	79.160.202	3.958.010	20
	Hafta Sonu	6.013.706	751.713	8
Mart 2021	Hafta İçi	104.672.741	4.550.989	23
	Hafta Sonu	18.639.698	2.329.962	8
Genel Toplam		287.091.400	3.189.904	90

Ulaşım Tipi	Hafta İçi			Hafta Sonu		
	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)
Otobüs	120.251.061	193.315.976	-37,8%	14.633.897	53.144.402	-72,5%
Metro-Tramvay	78.820.081	117.723.321	-33,0%	8.980.538	35.096.896	-74,4%
Metrobüs	34.636.395	50.967.756	-32,0%	3.916.658	14.522.740	-73,0%
Marmaray	16.864.122	24.354.272	-30,8%	1.888.633	8.190.897	-76,9%
Deniz Ulaşımı	6.278.702	11.084.629	-43,4%	821.313	4.340.503	-81,1%
Genel Toplam	256.850.361	397.445.954	-35,4%	30.241.039	115.295.438	-73,8%

Yolcu tipleri karşılaştırmasında en yüksek değişim %73,9 azalışla "60 Yaş Üstü" yolcu tipinde görüldü.

Yolcu tiplerinde görülen değişimlerde COVID-19 tedbirleri ana değişim unsuru oldu. Ülkemizde COVID-19 vakası görülen ilk günlerden beri 65 yaş ve üstü vatandaşlara gelen sokağa çıkma ve toplu ulaşım kullanma yasakları, ilk çeyrekler kıyaslandığında "60 Yaş Üstü" kategorisinde %73,9'luk bir değişim yarattı. Üniversiteler de dâhil olmak üzere eğitim kurumlarının uzaktan eğitime geçmesi de "Öğrenci" kategorisinde %58,2'lik bir azalış meydana getirdi.

Gün bazlı karşılaştırmada en fazla değişim hafta içi günlerde perşembe gününde, hafta sonu günlerinde ise pazar günlerinde gerçekleşti.

Yolcu Tipi	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)
60 Yaş Üstü	11.296.267	43.208.880	-73,9%
Engelli	8.541.119	12.692.097	-32,7%
Öğrenci	81.848.723	195.849.302	-58,2%
Vatandaş	185.405.291	260.991.113	-29,0%
Genel Toplam	287.091.400	512.741.392	-44,0%

	Gün	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)
Hafta İçi	Pazartesi	54.808.605	77.972.389	-29,7%
	Salı	52.131.677	76.707.699	-32,0%
	Çarşamba	51.422.074	80.177.468	-35,9%
	Perşembe	47.668.759	80.420.158	-40,7%
	Cuma	50.819.246	82.168.240	-38,2%
Hafta Sonu	Cumartesi	22.752.928	66.091.624	-65,6%
	Pazar	7.488.111	49.203.814	-84,8%
Genel Toplam		287.091.400	512.741.392	-44,0%

İki yaka arası geçişlerde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre hafta sonlarında günlük ortalama %60,6 oranında düşüş görüldü.

Hafta içi yaka geçişlerinde geçtiğimiz yıla göre büyük farklar görülmezken hafta sonu yaka geçişleri COVID-19 tedbirleri sebebiyle %60,6 azaldı.

Günlük Ortalama Yaka Geçiş Sayıları						
	Hafta İçi			Hafta Sonu		
	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim (%)
Anadolu > Avrupa	207.446	227.889	-9,0%	86.340	215.064	-59,9%
Avrupa > Anadolu	199.166	225.767	-11,8%	82.920	214.877	-61,4%
Toplam	406.612	453.656	-10,4%	169.260	429.941	-60,6%

Yaka geçişlerinde son 2 yılın ilk çeyrekleri karşılaştırıldığında Fatih Sultan Mehmet Köprüsü üzerinden geçişlerin %28,7 azaldığı görüldü.

Günlük Ortalama Yaka Geçiş Sayıları			
	2021 1. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	Değişim(%)
FSM Köprüsü	145.453	204.057	-28,7%
15 Temmuz Şehitler Köprüsü	132.345	177.420	-25,4%
Yavuz Sultan Selim Köprüsü	24.990	25.535	-2,1%
Avrasya Tüneli	35.256	39.869	-11,6%

Metodoloji: Mayıs 2021 İstanbul Ulaşım Bülteni, TUHİM (Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü), BELBİM ve İBB Ulaşım Yönetim Merkezi verileri kullanılarak hazırlandı.

İstanbul'da ilk üç ayda 115 milyar lira vergi geliri tahsil edildi.

İstanbul'da 2020 yılının ilk üç ayında 124 milyar lira merkezi yönetim bütçe gelirleri tahsil edildi. Gelirlerin %92,8'i vergi gelirlerinden tahsil edildi. İlk üç ayda İstanbul'dan tahsil edilen vergi geliri bir önceki yılın aynı dönemine göre %45,8 artarak 115 milyar liraya yükseldi. Merkezi yönetim tarafından alınan bağış ve yardımlar bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,1 azalırken faizler, paylar ve cezalar %33,8 arttı.

Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Bin Lira)

	Merkezi Bütçe Gelirleri	Genel Bütçe Gelirleri	Vergi Gelirleri
2021 1. Çeyrek	123.796.068	122.348.994	114.894.169
2020 1. Çeyrek	84.853.483	84.305.465	78.780.648

2021'in ilk üç ayında vergi gelirlerinin %21,1'i gelir, %19,3'ü ise kurumlar vergisinden tahsil edildi.

Ocak- Mart dönemleri arasında İstanbul'da gerçekleşen gelir vergisi tahsilâtı bir önceki yılın aynı dönemine göre %24,4, kurumlar vergisi tahsilâtı ise %67,3 arttı. Bu dönemde gelir vergisi tahsilâtı 24 milyar lira, kurumlar vergisi tahsilâtı 22 milyar lira olarak gerçekleşti.

"Değerli Konut Vergisi"nin %92,1'i İstanbul'da tahsil edildi.

İstanbul'da 15 Ocak 2021 tarihinde ve 31365 sayılı Resmî Gazete'de "Uygulama Genel Tebliği" yayımlanmasıyla yürürlüğe giren "Değerli Konut Vergisi"nin Türkiye'deki toplam tahsilâtı 13 milyon liraya ulaştı. Tahsilâtın %92,1'i İstanbul'da gerçekleşti.

İlk üç ayda 21 milyar lira "Özel Tüketim Vergisi" tahsil edildi.

2021 yılının ilk üç ayında "Özel Tüketim Vergisi"nin (ÖTV) %44,9'u İstanbul'dan gerçekleşti. İstanbul'da ÖTV tahsilâtı bir önceki yılın aynı dönemine göre %34,1 artarken en yüksek artış %196,1 ile motorlu taşıtlarda gerçekleşti: motorlu taşıtları %89,1 ile dayanıklı tüketim ve diğer mallar, %65,8 ile kolalı gazozlar takip etti. Aynı dönemde petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV %21,7 azaldı.

İlk üç ayda şans oyunlarından alınan vergi tahsilâtı %188,7 arttı.

2021 yılının ilk üç ayında Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin (BSMV) %80,9'u İstanbul'dan gerçekleşirken tahsilâtı bir önceki yılın aynı dönemine göre %12,9 arttı. Aynı dönemde şans oyunları vergisi tahsilâtı %188,7, özel iletişim vergisi tahsilâtı ise %24,1 arttı.

* Değerli Konut Vergisi: 15 Ocak 2021 tarihli ve 31365 sayılı Resmî Gazete'de "Değerli Konut Vergisi Uygulama Genel Tebliği" yayımlanmıştır.

Mart ayı itibarıyla İstanbul'da Katma Değer Vergisi (KDV) Faal mükellef sayısı 897 bini aştı.

2021 yılı Mart sonu itibarıyla İstanbul'da gelir stopaj vergisi faal mükellef sayısı %11,5 artarak 960 bine ulaştı. Aynı dönemde Katma Değer Vergisi faal mükellef sayısı 897 bine, gelir vergisi faal mükellef sayısı ise 560 bine ulaştı.

Metodoloji: Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.

7194 Sayılı Kanun ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme ile Türkiye sınırları içinde bulunan ve emlak vergisine esas bina vergi değeri 5 milyon TL ve bu tutarı aşan 'mesken' nitelikli taşınmazlardan 'Değerli Konut Vergisi' alınması öngörülmüştür.

İSTİHDAM

2020 yılında İstanbul'da dar tanımlı işsizlik oranı bir önceki yıla göre azalarak %14,7'ye geriledi.

İstanbul'da 2020 yılında dar tanımlı işsizlik oranı bir önceki yıla göre 0,2 puan azalarak %14,7 olarak gerçekleşti. İşsiz sayısı ise bir önceki yıla göre 84 bin kişi azalarak 926 bin oldu. Erkeklerde işsizlik oranı bir önceki yıla göre artarak %13,7'ye yükselirken kadınlarda işsizlik oranı azalarak %16,8'e geriledi. Türkiye'de ise 2020 yılında işsizlik oranı %13,2 olarak gerçekleşti.

İstanbul'da geniş tanımlı işsizlik oranı ise bir önceki yıla göre artarak %18,2'ye yükseldi.

İstanbul'da 2020 yılında iş bulma ümidi olmayanlar ile iş aramayıp çalışmaya hazır olanların da işgücüne dâhil edilmesiyle birlikte hesaplanan geniş tanımlı işsizlik oranı %18,2 olarak gerçekleşti. Geniş tanımlı işsizlik oranına göre İstanbul'daki toplam işsiz sayısı 2020 yılında 1 milyon 195 bin oldu.* Türkiye'de ise 2020 yılında geniş tanımlı işsizlik %23,6, atıl işgücü** oranı ise %29,1 olarak gerçekleşti.

İstanbul'da 552 bin gencin ne eğitimde ne istihdamda olduğu belirlendi.

15-24 yaş aralığında olup eğitim almayan ve herhangi bir işte çalışmayan gençlerin sayısı 2019 yılında 579 bin iken 2020 yılında 552 bine geriledi. Bu dönemde 15-24 yaş aralığındaki kişilerde resmi işsizlik oranı %25,3, geniş tanımlı işsizlik ise %30 olarak belirlendi. Türkiye'de ise 15-24 yaş aralığındaki kişilerde resmi işsizlik oranı %25,3 iken geniş tanımlı işsizlik ise %39,5 olarak belirlendi.

2020 yılında İstanbul'da 20-24 yaş arası gençlerde resmi işsizlik oranı %26,7, geniş tanımlı işsizlik oranı %30,8 olarak belirlendi.

İstanbul'da 2020 yılında bir önceki yıla göre işsizlik oranında en yüksek artış 20-24 yaş grubunda gerçekleşti. 20-24 yaş grubunda resmi işsizlik oranı %26,7 iken bu yaş grubunda geniş tanımlı işsizlik oranı %30,8 olarak belirlendi. İstanbul'da üniversite mezunlarında resmi işsizlik oranı %13 iken lise mezunlarında %17,7 olarak açıklandı. Geniş tanımlı işsizlik oranı ise üniversite mezunlarında %15,4, lise mezunlarında %21,5 olarak belirlendi.

	İşgücü (Bin Kişi)		İşsiz (Bin Kişi)		İşsizlik Oranı (%)	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2020	6.289	30.873	926	4.061	14,7	13,2
2019	6.788	32.549	1.010	4.469	14,9	13,7
2018	6.738	32.274	839	3.537	12,5	11,0

	Geniş Tanımlı İşgücü (Bin Kişi)		Geniş Tanımlı İşsiz Sayısı (Bin Kişi)		Geniş İşsizlik Oranı (%)	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye	Oranı (%)	Türkiye
2020	6.558	35.093	1.195	8.281	18,2	23,6
2019	6.981	34.835	1.203	6.755	17,2	19,4
2018	6.943	34.444	1.044	5.707	15,0	16,6

	Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları (%) - İstanbul				
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
2020	22,5	26,7	14,7	11,7	13,2
2019	24,0	25,1	14,6	11,8	12,2
2018	21,4	19,5	11,8	10,1	12,5

* Geniş Tanımlı İşsizlik: Resmî olarak işsiz, ücretli veya serbest meslekte olmayan, referans dönemde (son 4 hafta içerisinde) bir işe başvurmuş ve çalışmaya hazır kişilere denmektedir. Geniş tanımlı işsiz ise (unemployed according to the relaxed definition) iş bulma ümidi olmayan ve çalışmaya hazır ama iş aramayan kişileri de kapsamaktadır. Daha fazla bilgi için: "Unemployment Rate", International Labour Organization, Erişim Adresi: https://www.ilo.org/ilostat-files/Documents/description_UR_EN.pdf

** Zamana bağlı eksik istihdam verisi İstanbul ölçeğinde yayınlanmadığından İstanbul için atıl işgücü oranı hesaplanamamıştır. TÜİK'in bu yıl açıkladığı atıl işgücü oranı referans alındığında İstanbul'da atıl işgücü oranının geniş tanımlı işsizlikten yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

İstanbul'da işgücüne katılanların sayısı bir önceki yıla göre %7,4 azaldı.

İstanbul'da 2020 yılında işgücüne katılan kişi sayısı %7,4 azalarak 6 milyon 289 bin kişiye geriledi. İstanbul'da kadınların işgücüne katılma oranı %33,6 iken erkeklerin işgücüne katılma oranı %71,9 olarak gerçekleşti. Türkiye genelinde ise erkeklerin işgücüne katılma oranı %68,2, kadınların işgücüne katılma oranı %30,9 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla göre 415 bin kişi azaldı.

İstanbul'da istihdam edilen kişi sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 415 bin kişi azaldı. İstihdam edilen kişilerin %68,5'ini erkekler, %31,5'ini ise kadınlar oluşturdu. İstihdam oranı ise kadınlarda %27,9, erkeklerde %62 olarak gerçekleşti.

	İşgücü (Bin Kişi)		İşsiz (Bin Kişi)	
	İstanbul	Türkiye	İstanbul	Türkiye
2020	5.363	26.812	44,8	42,8
2019	5.778	28.080	48,9	45,7
2018	5.899	28.738	50,2	47,4

İstihdam edilenlerin %43,5'ini lise altı eğitime sahip kişiler oluşturdu.

İstanbul'da istihdam edilenlerin %43,5'ini lise altı eğitime sahip kişiler oluştururken %21,9'unu lise ve dengi okul mezunları, %33,6'sını yükseköğrenim mezunları oluşturdu. 2019 yılına göre lise ve altı eğitime sahip istihdam edilen kişi sayısı %11,5 azalırken yükseköğretim düzeyinde eğitime sahip kişilerde istihdam %2,6 arttı.

2020 yılında tarım alanında istihdam %30,4, sanayi alanında ise %9,1 azaldı.

2020 yılında İstanbul'da faaliyet alanlarına göre istihdam edilen kişilere bakıldığında tarım alanında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla göre %30,4, sanayi alanında %9,1 ve hizmet alanında %5,8 azaldı. İstihdamın %67,9'unu hizmet sektörü, %31,2'sini sanayi sektörü ve %0,9'unu tarım sektörü oluşturdu.

SGK'ya kayıtlı olmayıp istihdam edilenlerin oranı %18,6'ya geriledi.

İstanbul'da 2020 yılında bir önceki yıla göre SGK'ya kayıtlı istihdam edilenlerin sayısı 131 bin, SGK'ya kayıtlı olmayan istihdam edilen kişilerin sayısı ise 284 bin azaldı. İstihdam edilenlerin 998 binini SGK'ya kayıtlı olmayan kişiler oluştururken 4 milyon 365 binini SGK'ya kayıtlı kişiler oluşturdu.

İstanbul'da son bir yılda çalışanların ortalama günlük kazancı %20,1 arttı.

Aralık 2020 sonu itibarıyla SGK kayıtlarına bakıldığında İstanbul'da kadınların ortalama günlük kazancı %20,7 erkeklerin ise %19,8 arttı. Bu dönemde kadınların ortalama günlük kazancı 183 lira olarak belirlenirken erkeklerin 190 lira olarak belirlendi.

İstanbul'daki iş yerlerinin %64'ünü 3 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri oluşturdu.

İstanbul'da 2020 sonu itibarıyla toplam iş yeri sayısı bir önceki yıla göre %3,2 artarak 555 bine ulaştı. 3 ve daha az kişinin istihdam edildiği işyerlerinin oranı toplam için %64 olarak, 9 ve daha az kişinin istihdam edildiği iş yerlerinin payı ise %86,8 olarak belirlendi. 1.000 ve üzerinde kişi istihdam eden iş yerlerinin sayısı ise geçen yıla göre %16 artarak 167'ye ulaştı. Türkiye genelinde ise 1.000 ve üzerinde kişi istihdam eden iş yerlerinin sayısı ise bir önceki yıla göre %19 artarak 570'e ulaştı.

2020 yılında İstanbul'da İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilenlerin sayısı bir önceki yıla göre %71,4 azaldı.

2019 yılında İstanbul'da İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilenlerin sayısı 354 bine ulaşırken 2020 yılında %71,4 azalarak 101 bine geriledi. Aynı dönemde Türkiye genelinde işe yerleştirmeler %41,7 azalarak 869 bine geriledi.

2020'de işsizlik ödeneği başvuru sayısı %22,7, hak eden sayısı ise %47,2 azaldı.

İstanbul'da 2020 yılında işsizlik ödeneğine 394 bin kişi başvurdu. Başvuran kişilerin 152 bini işsizlik ödeneği almayı hak ederken hem başvurular hem de ödeneği hak eden kişi sayısı bir önceki yıla göre azaldı.

Metodoloji: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Periyodik olarak yayınlanacak bu bültenin verileri ekte sunulmuştur.